

ALUEJOHTOKUNTIEN, VAMMAISNEUVOSTON, VANHUSNEUVOSTON SEKÄ NUORISOVALTUUSTON LAUSUNNOT LAUTAKUNTIEN 2025 TALOUSARVIOESITYKSISTÄ

Vanhusneuvosto 25.9.2024

§ 63 Talousarvioesitys 2025, hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta/vanhusneuvoston lausunto (lisäpykälä)

Vanhusneuvosto puoltaa talousarviota. Vanhusneuvosto näkee positiivisena, että elintapaneuvontaa toteutetaan ja uusia ryhmiä aloitetaan. Vanhusneuvosto esittää huolensa, että lautakuntien yhdistämistä kaavillaan. Vapaaehtoistoiminnan kehittämistä kannatetaan, siihen toivotaan myös osoitettavan resurssia. Todettiin, että mm. eläkeläisjärjestöissä on vapaaehtoistoimijapotentiaalia.

Vanhusneuvosto toteaa, että lausunnon antaminen lautakunnan talousarviokäsittelyyn voisi olla hyödyllisempi.

§ 64 Talousarvioesitys 2025, kaupunkikehityslautakunta/vanhusneuvoston lausunto (lisäpykälä)

Vanhusneuvosto puoltaa talousarvion hyväksymistä seuraavilla näkemyksillä. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä osallistuvan budjetoinnin määrärahan lisäämistä 150 000 euroon. Tämä mahdollistaa paremmin koko laajan Mikkelin alueen kehittämistä ja lisää kaupunkilaisten osallistumismahdollisuuksia.

Vanhusneuvosto uudistaa aiemmin antamansa lausunnon kutsujoukkoliikenteeseen liittyen.

Vanhusneuvosto esittää näkemyksensä, että lausunnon pyytäminen jo lautakunnan talousarviokäsittelyyn olisi hyödyllisempi.

Vammaisneuvosto 8.10.2024

§ 70 Talousarvioesitys 2025, kasvatus- ja opetuslautakunta/vammaisneuvoston lausunto

Merkittiin vammaisneuvoston lausuntona seuraavaa:

- 1.8.25 alkaen oppimisen tukeen merkittäviä muutoksia, mitä tämä tarkoittaa käytännön opetusmaailmassa?
- kehittämisen ja täydennyskoulutuksen painopisteet ainakin teoriassa hyviä.
- Sateenkaaren koulun palveluiden käyttöön ei ole budjetoitu käyttövaroja. Koulun tarjoamia erityispalveluita ei muualta saa.
- itäisen alueen varhaiskasvatus ja kouluratkaisu on saatava pikaisesti Saimaanportin koulun käyttäjäkokemuksia hyödyntäen ja ottamalla vammaisneuvosto mukaan suunnitteluun varhaisessa vaiheessa.
- koulunkäynninohjaajia vähennetään, toteutuuko yhdenvertainen opetus ja onko ko. henkilöstöä tarpeeksi?
- työllistyvätkö kaikki koulunkäynninohjaajat koulujen lomien aikana kaupungin muihin toimipisteisiin?
- henkilöstömäärän runsas vähennys etenkin varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa määräaikaisten osalta ei voi olla vaikuttamatta yhdenvertaiseen opetukseen.
- henkilöstön koulutustarve ilmeisen jatkuva aihealueesta "neuropsykiatriset ominaisuudet".

Yhteenvetona tästä kaikesta: on suuri huoli, toteutuuko yhdenvertainen kasvu ja kehitys kaikkien osalta, erityisesti erityistä tukea tarvitsevien osalta.

§ 71 Talousarvioesitys 2025, kaupunkikehityslautakunta/vammaisneuvoston lausunto

Merkittiin vammaisneuvoston lausuntona seuraavaa:

- Hyvänä nähdään kaikille esteettömän arkiympäristön tavoitteet ja toimenpiteet.
- Huolella suunnitellut ja tehdyt kohteet eivät tarvitse korjauksia. Korjaukset vaativat aina lisärahaa ja aikaa.

- Muistutetaan kokonaisvaltaisen aistiesteettömyyden huomioimisesta rakennusten suunnittelussa ja toteutuksessa sekä korjausten yhteydessä. Vammaisneuvoston asiantuntemus on tässä käytettävissä.

Nuorisovaltuusto 10.10.2024

Mikkelin nuorisovaltuuston lausunnot lautakuntien talousarvioista

Yleistä

Nuorisovaltuuston mielestä kaupungin viestintä ja sosiaalisen median käyttö on kehittynyt ja suunta on oikea. Sisältö on tällä hetkellä monipuolista ja nykyaikaista. On myös hyvä ja erittäin tärkeää, että viestitään myös englanniksi. Nuorisovaltuusto toivoo, että kaupungin viestintä ajattelee viestintää laajasti ja monipuolisesti myös jatkossa. Viestintää on tärkeää laajentaa myös muihin kanaviin ja alustoihin, jotta se tavoittaa mahdollisimman laajasti eri ikäisiä asukkaita. Toimiva, laadukas ja näyttävä viestintä on tärkeä osa kaupungin näkyvyyttä ja brändiä.

Nuorisovaltuuston lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarviosta

Waltti-kortti

Waltti-korttia pidetään tärkeänä nuorten kannalta ja nuorisovaltuusto toivoo sen laajenemista myös toiselle asteelle taloustilanteen sallissa. Waltti-kortti on monissa tapauksessa vaatimus nuorten harrastamiselle ja mielestämme se lisää nuorten liikuntaa ja harrastamista. Nuorisovaltuusto toivoo myös, että paikallisliikenteen vuoroja tarkastellaan entisestään niiden toimivuuden ja resurssien järkevämmän käytön takaamiseksi.

Hiilineutraalisuus

Pidämme tärkeänä Mikkelin hiilineutraalisuustavoitteen huomioimista, hiilineutraaliuteen tähtäävillä sijoituksilla ja hankkeilla. Kaupungin vesi- ja lähiruoka- esitystä kannatamme, koska se vähentää päästöjä ja on ympäristölle hyväksi. On tärkeää, että kaupunki pitää huolta myös tulevista sukupolvista. Kaupunki on asettanut itselleen tiettyjä hiilineutraalisuustavoitteita, joten on hyvä, että kaupunki pitää nämä tavoitteet mielessä toiminnassaan. Viheässä siirtymässä ja fossiilittomien polttoaineiden saralla voi olla myös tilaa mikkeliläisille innovaatioille, jollaisia me nyt tarvitsemme tässä taloustilanteessa.

Teiden kunnossapito ja katuvalaistus

On harmillista, että teiden kunnossapidosta, erityisesti syrjäisemmillä alueilla ja vähemmän käytetyillä tieosuuksilla, joudutaan karsimaan. Emme kannata tällaista, mutta hyväksymme sen kaupungin vaikean taloustilanteen vuoksi. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että tiestöstä koko kaupungin alueella pidetään riittävää huolta. On pidettävä huolta siitä, että kaikilla alueilla kevyenliikenteenväylien ja muidenkin teiden kunto on riittävä, ettei se haittaa kaupunkilaisten liikkumista. Nuorisovaltuusto ymmärtää katuvalojen sammuttamisen yöaikaan energiasyistä, mutta ihmettelee sitä, miksi osa katuvaloista palaa jo iltpäivällä valoisaan aikaan, mutta pimeällä ne sitten sammutetaan. Talviaikaan pimeän saapuessa aiemmin tämä aikataulu on varmasti järkeenkäypä, mutta muina aikoina se tuntuu resurssien tuhlaukselta, kun samaan aikaan myöhään harrastuksesta tai töistä kotiin saapuva joutuu matkaamaan pimeässä.

Nuorisovaltuuston lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta

Tapahtumat

Nuorisovaltuustossa ollaan tyytyväisiä, että kaupunki on jatkossakin valmis järjestämään ilmaisia, matalan kynnyksen tapahtumia, kuten Museoiden yö, Syysbreikki, Hulivilikarnevaali, jne. Tapahtumat kohdentuvat eri ikäisille asukkaille Mikkelissä. On tärkeää pystyä tarjoamaan matalan kynnyksen tapahtumia kaikenikäisille kuntalaisille. Tapahtumat lisäävät viihtyvyyttä, yhteisöllisyyttä ja me-henkeä kaupungissamme.

Nuorisopalvelut

Nuorisovaltuusto on tyytyväinen nuorisopalveluiden nykyiseen tilaan ja ettei leikkauksia ole kohdentunut nuorisotyöntekijöihin. Toimivalla ja monipuolisella nuorisotyöllä on tärkeä rooli ja se vaikuttaa suoraan nuorten hyvinvointiin, viihtymiseen kaupungissamme sekä Mikkelin elinvoimaisuuteen. Toiminta on kehittynyt hyvään suuntaan ja esimerkiksi koulunuorisotyö on kehittynyt vahvasti Mikkelissä. Nuorisovaltuuston mielestä on hienoa, että työmuotoa ollaan viemässä myös toiselle asteelle oppilaitosnuorisotyö -hankkeen avulla. Toivomme, että kaupunki panostaa myös jatkossa nuorisotyöhön ja sitä kautta pyrkii saavuttamaan nuorten unelmakaupunki -tavoitteet.

Kirjastot

Toivomme, että kirjaston henkilökuntaa lisättäisiin kaupungissamme ja, että heidän työuupumuksensa ei syvenisi. On hyvä asia, että tavoittelemme suuria lainamääriä kirjastossa, jotta kirjastot pysyvät myös jatkossa aktiivisessa käytössä. Nuorisovaltuuston mielestä kirjastot ovat edelleen tärkeässä roolissa yhteiskunnassamme. Kirjastot vahvistavat lukemisen kulttuuria, tarjoavat tiloja rauhalliseen työskentelyyn ja opiskeluun sekä sosiaalisiin kohtaamisiin. Kirjastoilla on myös vahva rooli aktiivisen kansalaisuuden edistäjänä.

Nuorisovaltuuston lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviosta

Liikkuva koulu

Nuorisovaltuuston mielestä Liikkuva koulu on hyvä ja tärkeä asia. Liikunnan vähentyminen lasten ja nuorten arjessa on huolestuttavaa. Liikkuvissa kouluissa ajatellaan asioita uusilla tavoilla. Tämä voi käytännössä tarkoittaa, että istutaan vähemmän, tuetaan oppimista toiminnallisilla menetelmillä, liikutaan välitunneilla ja kuljetaan koulumatkat omin lihasvoimin. Siksi myös esimerkiksi koulun personal trainerit (PT) voi olla hyvä lisä lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseen. Toiminnan avulla voidaan lisätä omaehtoista liikkumista ja edistää lasten ja nuorten hyvinvointia.

Koulunkäynninavustajat

Koulunkäynninavustajien määrän lasku on nuorisovaltuuston mielestä huono asia. Tuen tarve lisääntyy jatkuvasti ja tarvitaan lisää resursseja, esimerkiksi juuri koulunkäynninavustajia, jotka ovat mukana tukemassa lasten ja nuorten opetusta kouluissa ja oppilaitoksissa. Koulunkäynninavustaja on mukana oppimistapahtumissa ja avustaa ja tukee oppilasta opetuksessa ja koulutyön suunnittelussa. Nuorisovaltuusto tiedostaa, että oppilasmäärät vähenevät Mikkelin alueen kouluissa. Siitä huolimatta tuen tarve eri luokka-asteilla on akuutti. Jokainen vähennettävä koulunkäynninavustaja on yksi apukäsi pois kuntalaistemme lasten ja nuorten kouluarjesta.

Lapset puheeksi

Nuorisovaltuusto on iloinen siitä, että varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa lapsilähtöisyys on edistynyt mm. Lapset puheeksi (LP) -työn avulla. On erittäin tärkeää rakentaa yhteistä ymmärrystä arjesta vanhempien ja lasten välille. On hienoa, että kaupungin tavoitteena on tukea lapsia, nuoria ja perheitä heidän arkisissa ympäristöissään, kuten kouluissa, päiväkodeissa, neuvolassa ja vapaa-ajan ympäristöissä, jossa lapsi, nuori ja perhe on keskiössä.

Anttolan aluejohtokunta 14.10.2024

§ 20 Anttolan aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarviosta 2025

Anttolan aluejohtokunta antaa kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

Anttolan aluejohtokunta pitää tärkeänä kaupunkikehityslautakunnan kokouksessaan tekemiä lisäyksiä talousarvioon koskien kutsutaksi joukkoliikennettä haja- asutusalueella.

Anttolan aluejohtokunta esittää investointimäärärahoihin liikunta- ja nuorisopalveluihin lisättävä 100 000 euroa Anttolan nuorisotilojen hankintaan ja remontointiin. Anttolassa ei ole tällä hetkellä nuorisolle mitään kokoontumistilaa. Anttola- talossa olisi vapaana tiloja, jotka olisivat yhtenä vaihtoehtona nuorisotiloiksi.

Aluejohtokunta toteaa Anttolaan tehdyn laajan kaavoitusvisioinnin, joka valmistui vuoden 2021 lopulla. Visioinnissa suunnitellut toimenpiteet tulee aikatauluttaa, osoittaa resurssit ja laittaa vaiheittain käytäntöön.

Vuoden 2025 investoinneissa on sähköisen vesikulkuneuvojen latausmahdollisuuksien järjestäminen Anttolaan. Tämä on erinomainen tulevaisuuteen suuntaava investointi. Visioinnissa on ehdotuksia myös Anttolan sataman infran kehittämiseksi. Nämä esitetyt toimenpiteet on hyvä ottaa huomioon uusien latauspisteiden sijoittelussa ja huomioida myös sähköautojen lataus. Anttolassa ei ole yhtään sähköautojen latauspistettä.

Investointisuunnitelmassa on ollut Vesiliikelaitoksen Anttolan siirtolinjan yleissuunnittelu vuosina 2024 ja 2025. Aluejohtokunta pitää tärkeänä, että tulevina vuosina suunnitelmaa lähdetään toteuttamaan ja investointisuunnitelmaan varataan siihen rahoitus. Mikkelin kaupungin yhtenä strategiana on puhdas vesi. Siirtolinja tukisi myös Saimaan ja erityisesti Luonterin alueen puhtaana pitämistä.

Anttolan aluejohtokunta lisäksi esittää, että Mikkelin kaupunki omalta osaltaan edistää Kantatie 62 varteen suunnitellun pyörätien rakentamista. Jos pyörätie toteutetaan pääosin nykyisen tien levennyksenä, niin levennys lisäisi myös mutkaisen ja mäkinen tien liikenneturvallisuutta.

§ 21 Anttolan aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviosta 2025

Anttolan aluejohtokunta antaa kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

Anttolan aluejohtokunta ehdottaa, että Anttolan yhtenäiskoululle myönnetään Luonto- ja liikuntakoulu - status ja kaupunki tuo esille tätä omassa viestinnässä. Anttolan koululla luonto on lähellä ja hyvät ja monipuoliset lähiliikuntapaikat ovat aktiivisessa käytössä, kuten ulkoliikunta- areena koulun pihassa, skeittiparkki, pyörärata, luistelu- ja jääkiekkokenttä, frisbee- rata, hiihtoladut ja urheilukenttä. Lisäksi koulu hyödyntää monipuolisesti Anttolan muitakin liikuntamahdollisuuksia kuten luontopolkuja, kuntosalia ja - ratoja. Koulun oppilaat liikkuvat aktiivisesti välitunneilla ja osallistuvat paikallisten yhdistysten järjestämiin liikunta- aktiviteetteihin.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan yhtenä toimenpiteenä toteutus suunnitelmassa on koulupt- toiminnan (Koulu personal trainer) pilotointi ja move- prosessin kehittäminen kolmella koululla. Edellä mainittu toiminta tukee hyvin Anttolan yhtenäiskoulun Luonto- ja liikuntakoulu - toimintaa.

§ 22 Anttolan aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta 2025

Anttolan aluejohtokunta antaa hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

Anttolan aluejohtokunta uudistaa vuosi sitten talousarvioiden yhteydessä antamassaan lausunnossa esittämänsä huolen nuorisotilan puuttumisesta Anttolassa ja vaatii, että asia on saatava järjestymään vuoden 2025 alkaessa. On suorastaan häpeällistä, että yksi entisistä kuntataajamista on jätetty kokonaan vaille nuorisotoimintaa!

Nuorisotoimintaa varten tulee varata työpanosta ja sopivat tilat ja niiden vaatimat resurssit lisättävä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioon. Nyt nuoriso kokoontuu omatoimisesti Anttolan kirjastossa tai muissa tiloissa, joissa ei ole ohjausta eikä mitään aktiviteetteja nuorille. Nuorison omatoimisessa tilojen käytössä on ilmennyt sotkemista ja häiriökäyttäytymistä.

Nuorisotyön tulee olla monipuolista ja säännöllistä myös Anttolassa. Samoin nuorisolle suunnattuja tapahtumia tulee järjestää myös muualla kuin Mikkelin keskustan alueella.

Anttolan aluejohtokunta esittää, että Anttola- talossa sijaitsevan kuntosalin toiminnan monipuolistamiseksi olisi tärkeää saada tilaa matoilla tehtäviin treeneihin, alkulämmittelyyn ja loppuvenyttelyihin. Kuntosalin vieressä on täysin käyttämätön saunatilan takkahuone, joka sopisi erinomaisesti em. tarkoituksiin.

Haukivuoren aluejohtokunta 30.9.2024

§ 26 Haukivuoren aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviosta 2025

Haukivuoren aluejohtokunta pitää tärkeänä, että Haukivuorelle osoitetut määrärahat eivät pienene Haukivuorella.

§ 27 Haukivuoren aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta 2025

Haukivuoren aluejohtokunta pitää tärkeänä, että Haukivuorelle osoitetut määrärahat eivät pienene Haukivuorella.

§ 28 Haukivuoren aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarviosta 2025

Haukivuoren aluejohtokunta pitää tärkeänä, että palveluita ei Haukivuorella heikennetä ja alueelle osoitetut investoinnit toteutetaan. Haukivuoren tenniskentän korjaus on ollut korjauslistalla hyvin pitkään ja aluejohtokunta pitää tärkeänä sen toteuttamista. Urheilukentän korjausta toivotaan toteuttavaksi suunnitelmaa aikaisemmin.

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta 1.10 2024

§ 19 Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviosta 2025

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta lausuu seuraavasti: Kiinnitettävä huomiota koulukuljetusten järjestämiseen siten, että huomioidaan oppilaiden koulupäivän pituus, joka voi olla kuljetuksineen jopa yli kahdeksan tunnin mittainen. Olisi huomioitava koulupäivän rytmitystä siten, että kuljetus olisi lukujärjestyksen mukainen.

§ 20 Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta 2025

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta haluaa lausua, että nyt suunnitellut heikennykset eivät ole Mikkelin strategian mukaisia.

§ 21 Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarviosta 2025

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta lausuntoon toteaa, että huolimatta kaupungin taloustilanteesta Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan toiminta-alueen asukkaille tulee ylläpitää ja kehittää palveluja, hyvinvointia ja elinvoimaa sekä turvata elinkeinoelämän toimintaedellytykset.

Mikkeli on maaseutukaupunki, joka tarvitsee ehdottomasti eläviä maaseututaajamia ja haja-asutusalueita.

Ristiinan aluejohtokunta 10.10.2024

§ 13 Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä 2025

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta ja toteaa talousarvioehdotuksesta seuraavaa:

Mikkelin kaupungin Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelle on vuodelle 2025 rahoitusta kohdentumassa Ristiinaan ns. sitovina investointeina seuraaviin kohteisiin:

Ristiinan yhtenäiskoulun entisen lukiosiiven ilmanvaihdon peruskorjaus, Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjauksen saattaminen käyntiin sekä Kallioniemen risteily- ja matkailualuslaiturin toteuttaminen, Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosa/varastotila sekä Sotakouluhankkeeseen kohdennettu kaupungin osuus.

Myöhemmille vuosille taloussuunnitelmassa ovat ajoitettuina Latureitin jatko- ja valaistus Ristiinassa (2027) ja Pöykkäänlahden koti- ja vierassatama Ristiinassa (2028). Satamaratkaisun osalta toteuttamisvuosi on siirtynyt kaupungin aiemmista suunnitelmista ja Ristiinan jätevesipuhdistamosta on Vesiliikelaitoksen hankesuunnitelmassa luovuttu kokonaan. Ristiinan aluejohtokunta antaa täyden tukensa paikkakunnalle suunniteltujen kohteiden toteuttamiselle.

Aluejohtokunta kannustaa kaupunkia jatkamaan Osallistavan budjetoinnin menettelyjä, ja on mielellään mukana asukaskyselyn toimeenpanossa tammikuussa. Aikataulu mahdollistaa kohteiden toteutuksen pääsääntöisesti ko. kalenterivuotena.

Aluejohtokunta muistuttaa kaupunki- infran kehittämisen tarpeellisuudesta liitostaajamissa sekä maaseutuymäristössä, jotta myös harvemmin asuttujen alueiden elinkeinojen harjoittamiselle tarjoutuu asialliset edellytykset ja myös alueella olevien kiinteistöjen arvot voidaan säilyttää. Toimiva infrastruktuuri mahdollistaa palveluiden sijoittumisen ja lisää paikallista vetovoimaa sekä siten koko kaupungin elinvoimaa.

Aluejohtokunta muistuttaa paikkakunnan tiekohteiden parantamistarpeesta. Kristiinantien ja Ponnantien pinnoitteiden kelvottomasta kunnosta on kerrottu pitkään. Kevyen liikenteen väylä taajaman ja Pelloksen välillä on surkea, jonka parantamiseksi aluejohtokunta odottaa kaupungilta vaikuttamista väylänpitäjään. Samoin kaupungin odotetaan olevan aktiivinen tärkeiden tiekohteiden, kuten esimerkiksi Suurlahdentien ja Himalanpohjantien parantamiseksi.

Aluejohtokunta muistuttaa, että lähiliikuntapaikkojen kehittäminen ja erimuotoiset ulkoilureitit ovat paikkakunnan eri-ikäisille väestöryhmille tärkeitä. Latureitin jatko- ja valaistus ovat tärkeä parannus paikkakunnan liikuntapaikkoihin. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoamista tukisi myös tekonurmikentän sisällyttäminen lähivuosien taloussuunnitelmaan Ristiinan yhtenäiskoululle. Tästä investointiohjelmasta, aiemmin mukana ollut, tekonurmikenttä oli jäänyt ajoittamatta.

Ristiinan aluejohtokunta pitää Ristiinan jätevesipuhdistamoinvestointia kiireellisenä eikä pidä perusteltuna hankkeen hylkäämistä toteuttamissuunnitelmasta. Pöykkäänlahden, ja laajemminkin paikkakunnan vesialueiden virkistyskäyttö ei voi vaarantua mahdollisen ympäristövahingon vuoksi. Ristiina tunnetaan luonnostaan, historiastaan ja matkailijoita houkuttavasta puhdasvetisestä Saimaasta. Se ei voi vaarantua.

Yksittäisinä pieninä investointikohteina toteutettavaksi aluejohtokunta esittää:

Suojatie Ristiinan Linnankorvan kesäteatterin kohdalle, josta jalankulkijat menevät teatterille. Nykyisellään tien ylitys ei ole turvallinen kevyen liikenteen väylän sijoituessa kadun toiselle puolelle ja näköesteiden vuoksi.

Sotakoulun laavun kohdalle Brahentien levitys, jotta alas viettävän puistotien käyttäminen talviaikaan mm. lasten liukumäkenä tulee turvallisemmaksi

Katuvalaistuksen parantaminen Ristiinan taajamassa. Valaisinten uusimisen led- valoiksi ja valaistuksen päällä pidon tultua edullisemmaksi, tämän tulee näkyä koko taajaman alueella. Nyt katuvalot palavat yöaikaan syksystä kevääseen keskustaajamassa, mutta taajaman reunamilla on todella synkkää. Tämä on turvallisuustekijä ilta- ja yöaikaan työssä kävijöille.

Lisäksi Ristiinan aluejohtokunta toivoo kaupungin vaikuttavan Poliisin läsnäoloon pitäjän alueella. Normaali nuorten ja vähän varttuneempienkin yhdessäolo ja ilonpito ovat erittäin toivottavia. Sen sijaan koviin ajonopeuksiin viritetyt ja häiritsevän äänekkäät mopot eivät kuulu jokailtaiseen elämänmenoon Ristiinassakaan.

§ 14 Ristiinan aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä 2025

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta ja toteaa talousarvioehdotuksesta seuraavaa:

Aluejohtokunta pitää erittäin tärkeänä sivistyspalveluiden merkitystä kaupungin kehittämisessä. Hyvinvointi- ja turvallisuuspalvelujen siirryttyä Eloisalle on varhaiskasvatus- ja opetusala selvästi kaupungin laajin hallinnonala. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut tulee olla helposti saavutettavissa koko kaupungin alueella.

Mikkelin kaupungin vetovoimaa tulee parantaa määrätietoisesti, jotta kaupunki profiloituu nykyistä enemmän kiinnostavana opiskelukaupunkina esimerkiksi sote- ja varhaiskasvatusalan opiskelijoille ja myös monialaisesti kehittyvänä työssäkäyntialueena. Opiskelijakaupunki rakentuu koulutuksen tarjoajien, elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyönä.

Nuorisotilat ja kirjasto ovat siirtyneet Ristiinan yhtenäiskoulun tiloihin. Menettely on toimiva ja mahdollistaa paikallisten sivistyspalveluiden kokoamisen yhteisen katon alle.

Aluejohtokunta on huolissaan koulunkäyntiavustajien riittävydestä sujuvan ja tavoitteellisen koulunkäynnin turvaajina. Opettajilta menee liiaksi aikaa yksittäisten koululaisten tukemiseen, jolloin koko ryhmien kouluopetus häiriintyy ja viivästyy.

Koulunkäyntiavustajien määrä tulee säilyttää vähintään ennallaan. Niin ikään varhaiskasvatuksessa on koettu tarvetta avustavalle henkilöstölle. Riittävän ajoissa annettu tuki auttaa lapsia ja nuoria selviytymään paremmin läpi varhaiskasvatuksen ja koulun.

Ristiinassa on aloittanut toimintansa uusi päiväkotitoiminta. Aluejohtokunta painottaa riittävän henkilöstön turvaamista uusissa toimitiloissa, kun yksikön vastuut ovat lisääntyneet myös Suomenniemen päivähoiton järjestämisessä. Laadukkaat ja turvalliset päiväkotipalvelut ovat vetovoimatekijä, josta paikkakunnalla halutaan pitää kiinni.

§ 15 Ristiinan aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä 2025

Aluejohtokunta kiittää saamastaan lausuntomahdollisuudesta ja toteaa talousarvioehdotuksesta seuraavaa:

Ristiinan aluejohtokunta pitää tärkeänä kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden, kansalaisopiston ja yleisten kulttuuripalveluiden helppoa saavutettavuutta sekä niiden ulottamista koko kaupungin alueelle.

Lautakunnan tavoitteena on edistää kaupunkilaisten hyvinvointia ja harrastuneisuutta, kehittää toimintaympäristöjä ja sähköisten palvelujen käyttöä sekä tehostaa kumppanuussuhteita yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Tavoite on kannatettava, joskin kaupungin palvelutuotannon tukeutuminen yksinomaan sähköisiin palveluihin jättää ison osan kaupunkilaisista palveluiden ulkopuolelle.

Useilla ikäihmisillä ja maahanmuuttajilla ei ole osaamista tai muutoin mahdollisuutta hyödyntää sähköisiä palveluja.

Verkkopohjaisten palveluiden kehittämisen ohella myös henkilökohtaisen asioinnin tulee olla saavutettavissa kaikissa kaupungin palveluissa.

Lautakunnan tavoitteistossa korostetaan eri toimijoiden yhteistyötä, paikallisuuden merkitystä ja myös Mikkelin mainekuvan parantamista viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina. Aluejohtokunta osallistuu mielellään näiden tavoitteiden toteuttamiseen voimavarojensa mukaan. Merkittävä yhteistyökumppani on hyvinvointialue, jossa osaavan henkilöstön rekrytointi kaupungin toimipisteisiin on vaikeutunut. Mikkelin kaupungin vetovoimaa tulee parantaa määrätietoisesti, jotta kaupunki profiloituu nykyistä enemmän kiinnostavana opiskelukaupunkina esimerkiksi sote- ja varhaiskasvatusalan opiskelijoille ja myös monialaisesti kehittyvänä työssäkäyntialueena. Opiskelijakaupunki rakentuu koulutuksen tarjoajien, elinkeinoelämän ja kaupungin yhteistyönä.

Aluejohtokunta muistuttaa liikuntapaikkojen tasapuolisesta rakentamisesta ja hoitamisesta kaupungissa. Ristiinalaisten koululaisten ja myös muiden paikkakunnan asukkaiden liikunnallisia harrastuksia voidaan lisätä uudistamalla Ristiinan yhtenäiskoulun hiekkakenttä tekonurmikentäksi. Kyseiselle pinnoitteelle olisi maalattavissa esim. pesäpallokenttä.

Ennalta ehkäisevän toiminnan vastuut ovat suurelta osin hyvinvointialueen lisäksi lautakunnan edustamissa palveluissa. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistämiseksi tukee merkittävästi tätä tavoitetta. Samoin lähiliikuntapaikkojen kehittäminen ja erimuotoiset ulkoilureitit ovat tässä pyrkimyksessä välttämättömiä. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen eri-ikäisille väestöryhmille on tärkeää.

Osallistuvan budjetoinnin käytön lisääminen on tavoiteltavaa.

Suomenniemen aluejohtokunta 26.9.2024

§ 35 Suomenniemen aluejohtokunnan lausunnot talousarvioesityksistä 2025

Suomenniemen aluejohtokunta esittää lausuntonaan kaupunkikehityslautakunnan, kasvatus- ja opetuslautakunnan sekä hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksistä seuraavaa:

Yleistä

kaikissa budjettivaroissa Suomenniemelle 4 vuoden aikana 0 euroa.

Positiivista

- osallistavan budjetoinnin kautta Suomenniemelle viimeisimpänä saadut bussikatokset
- Suomenniemen valokuituverkko laajenee, vaiheen 3 alueen rakentaminen on alkanut.
- Suomenniemen kirjasto säilynee, pääosin omatoimikäytön periaatteella.
- syksy on ollut kaunis ja lämmin

Negatiivista

- yleinen syrjivä asenne haja-asutusalueita kohtaan.
- haja-asutusalueilla olevien mahdollisuuksien hyödyntämättömyys.
- esitettyjen kehitysehdotusten sivuuttaminen.
- Suomenniemen päiväkodin lakkauttaminen.
- Mikkelin kaupunki luopumassa Suomenniemen koulun tiloista, seurauksena harraste ja urheilutoiminnan loppuminen Suomenniemellä.
- Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti myynnissä olevien tonttien markkinoinnin tehostamiseksi on perustettu uusi mikkelintontit.fi -palvelu. Suomenniemen tonttitarjontaa ei ole ko. palvelussa, sillä hakutulokseksi tulee nolla. Palvelun pääasiallisena tarkoituksena on Annilanrannan tonttien myynnin edistäminen.

Yhteenveto

- Suomenniemen koulun tilat tulee säilyttää ainoana urheiluseuran ja yhteisöjen harrastetilana.
- Aktiivinen tonttimarkkinointi myös haja-asutusalueille.
- Suomenniemen urheilualueiden kehittäminen ja ylläpito tärkeänä alueen vetovoimatekijänä.